

Azərbaycan 44 günlük müharibədə parlaq zəfər qazanaraq 30 il müddətində işğal altında qalan torpaqlarını azad etdi. Bu tarixi qələbə sayəsində dedə-baba yurdundan zorla didərgin salınan yüzminlərlə vətəndaşımızın torpaq həsrətinə son qoyuldu.

Vətən müharibəsindən dərhal sonra isə Azərbaycan onilliklər boyu Ermənistan tərəfindən dağıdılaraq viranəyə çevrilən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə geniş quruculuq, bərpa işlərinə start verdi. Birbaşa Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında çox qısa zamanda sözügedən iqtisadi rayonlarda böyük layihələr gerçəkləşdirildi.

Zəfərdən ötən ikiillik zaman çərçivəsində bu ərazilərdə infrastruktur qurulub, nəhəng tunellər, sənaye parkları, yeni yollar salınıb və sosial obyektlər istifadəyə verilib. Ötən il cəmi 8 aya tikilib istifadəyə verilən Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı, eləcə də bu il açılışı həyata keçirilən Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı görülən işlərin möhtəşəm nəticələrindəndir. Laçında tikilən daha bir beynəlxalq hava limanının isə 2025-ci ildə istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Artıq bu ərazilərdəki bütün şəhərlərin baş planları da təsdiqlənib.

Göründüyü kimi, zəfərdən sonra Böyük qayıdışla bağlı genişmiqyaslı işlər, meqalayihələr həyata keçirilib. Bunun nəticəsidir ki, artıq bir neçə aydır Zəngilanın Ağalı kəndinin sakinləri "ağıllı kənd" konsepsiyası əsasında yenidən qurulmuş kəndlərinə dönüblər.

Beş Milli Prioritetdən biri - Böyük qayıdış

Dövlətimiz işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük qayıdışı Azərbaycanın 2030-cu ilədək beş Milli Prioritetindən biri kimi müəyyən edib. Bu mühüm qərar Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 16 noyabr 2022-ci il tarixli sərəncamında əksini tapıb.

Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi ilə bağlı məsələyə münasibət bildirən AMEA-nın prezidenti,

Böyük qayıdışa akademik dəstək

Prezidentin Qarabağ və Şərqi Zəngəzurla bağlı strateji yol xəritəsinin icrasında AMEA mühüm layihələrlə iştirak edəcək

akademik İsa Həbibbəyli bildirib ki, adıçəkilən dövlət proqramı Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə bu günə qədər aparılan geniş quruculuq işlərinin məntiqi davamıdır, strateji hədəflərə çatmaq üçün, eləcə də bundan sonra həyata keçiriləcək tədbirlərin mükəmməl yol xəritəsidir və müstəqil Azərbaycan tarixinə Qarabağın yenidən qurulmasına dair İlham Əliyev proqramı kimi daxil olub. Ölkə rəhbəri tərəfindən bu günə kimi bir çox dövlət proqramlarının uğurla icra olunduğunu deyən AMEA rəhbəri Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramının da cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında yüksək səviyyədə həyata keçiriləcəyini söyləyib.

Akademik İsa Həbibbəyli diqqətə çatdırıb ki, elmi cəhətdən də əsaslandırılmış mükəmməl sənəd olan dövlət proqramında işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılmış bərpa-quruculuq işləri və mövcud vəziyyət, nail olunması hədəflənən məqsədlər və onlara uyğun hədəf göstəriciləri, əhalinin doğma torpaqlarına geri qayıdışı məsələləri, gözələnən nəticələr, ehtimal edilən risklərin idarə olunması, müvafiq vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün maliyyələşmə mənbələri və həyata keçiriləcək tədbirlər öz əksini tapıb.

O qeyd edib ki, dövlət proqramının 2.4.5-ci "Nüfuzlu xari-

ci təhsil müəssisəsinin filialının yaradılması istiqamətində təşviqədi tədbirlərin görülməsi" üzrə bəndində akademiya Elm və Təhsil Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi və Xarici İşlər Nazirliyi ilə birgə müvafiq tapşırıqlar verilib. Onun sözlərinə görə, tapşırıqda regionun sosial-iqtisadi ehtiyaclarının və kadr potensialının təhlil olunması və müvafiq təkliflər hazırlanması, filialı yaradılacaq ali təhsil müəssisəsinin müəyyənləşdirilməsi, filialın yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi əksini tapıb.

Tarixi abidələrin bərpası və qorunması işinin təşkili əsas vəzifələrdəndir

Dövlət proqramında işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yerləşən tarixi abidələrin bərpası və qorunması işinin təşkili, abidələrin inventarlaşdırılması, pasportlaşdırılması, mühafizə zonalarının müəyyən edilməsinin qarşıda duran əsas vəzifələrdən olduğunu deyən akademik İsa Həbibbəyli sözügedən sənədin, həmçinin 2.7.4-cü bəndində "Tarix və mədəniyyət abidələrində, eləcə də daşınmaz tarix-mədəniyyət abidələrində bərpa, konservasiya, rekonstruksiya və regenerasiya işlərinin aparılması"nın da tapşırıldığını bildirib: "Bu istiqamət-

də işlər Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi və Dövlət Turizm Agentliyi ilə birgə həyata keçiriləcək. Birgə işlər abidələrin ilkin inventarlaşdırılması, cari vəziyyətinin təhlili, foto, video və 3D formatında qeydə alınması və məlumat bazasının yaradılması, abidələrin tikinti, təmir və bərpa işlərinin layihələndirilməsi və həyata keçirilməsi, eləcə də abidələrin bərpa edilməsi və elektron məlumat bazasının yaradılması istiqamətində aparılacaq".

Akademik strateji əhəmiyyət daşıyan və milli maraqlarımızın qorunmasına xidmət edən Dövlət Proqramının həyata keçirilməsində AMEA-nın çoxmüxtəlif kollektivinin öz səylərini əsirgəməyəcəyini və Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə aparılan geniş quruculuq işlərinə alimlərimizin töhfələrini verəcəklərinə əminliyini bildirib.

Qeyd edək ki, AMEA Rəyasət Heyətinin qərarı ilə Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramında AMEA-nın üzərinə düşən vəzifələrdən irəli gələrək Tədbirlər Planının hazırlanması məqsədilə akademik İsa Həbibbəylinin sədrliyi ilə komissiya yaradılıb.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*